

INNOSTU BALETISTA!

Kohti positiivisempaa balettipedagogiikkaa

Susanna Isotalo
Opinnäytetyö
Kevät 2025
Tanssinopettajan tutkinto-ohjelma
Oulun ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Oulun ammattikorkeakoulu
Tanssinopettajan tutkinto-ohjelma
Baletin suuntautumisvaihtoehto

Tekijä: Susanna Isotalo

Opinnäytetyön otsikko: Innostu baletista! Kohti positiivisempaa balettipedagogiikkaa

Työn ohjaaja: Petri Hoppu

Työn valmistumislukukausi ja -vuosi: Kevät 2025

Sivumäärä: 27

Opinnäytetyössäni tutkin positiivisen pedagogiikan innostavia vaikutuksia baletin opetuksessa erityisesti kohdistuen balettia harrastaviin alle 10-vuotiaisiin lapsiin. Olen itse työskennellyt baletin opettajana 20 vuotta ja minua kiinnostaa erityisesti tarkastella tämän päivän baletin opetusta keskittyen vahvuusperusteiseen pedagogiikkaan.

Opinnäytetyöni tietoperusta on oman kokemuspohjani lisäksi kerätty erilaisista positiivista pedagogiikkaa ja yleisesti klassista balettia käsittelevistä kirjallisista lähteistä. Työtäni varten toteutin myös asiantuntijahaastattelun haastatteleamalla Suomen kansallisooppera- ja baletin balettioppilaitoksen alkuopetuksen opettaja Suv Heloa.

Tutkimukseni vahvistaa ajatteluni positiivisen pedagogiikan hyödyllisyydestä baletin harrastajien itsetunnon vahvistamisen kannalta sekä myönteisen ja kannustavan palautteenannon merkityksellisyydestä tämän päivän baletin opetuksessa. Positiivinen pedagogiikka on tuonut minulle valtavasti välineitä myös henkilökohtaisen työhyvinvointini tarkastelussa. Toivon, että tutkimukseni herättää ajatuksia ja tuo inspiraatiota sekä ideoita opetuksen suunnitteluun klassisen baletin opettajille.

ABSTRACT

Oulu University of Applied Sciences
Degree Program in Dance Teacher Education
Option of Ballet

Author: Susanna Isotalo

Title of thesis: Get excited about ballet!

Supervisor: Petri Hoppu

Term and year when the thesis was submitted: Spring 2025

Number of pages: 27

In my thesis, I investigate the inspiring effects of positive pedagogy in ballet teaching, especially with children under the age of 10 who are interested in ballet. I have worked as a ballet teacher for 20 years and I am particularly interested in today's ballet teaching, focusing on strength-based pedagogy.

In addition to my own experience, the knowledge base for my thesis has been collected from different written sources of positive pedagogy and classical ballet in general. For my work, I also conducted an expert interview by interviewing Suvi Helo, a teacher at the Finnish National Opera and Ballet school.

My research strengthens my thinking about the usefulness of positive pedagogy in terms of strengthening the self-esteem of children and giving encouraging feedback in today's ballet teaching. I hope that my research will give thoughts and inspiration for classical ballet teachers.

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ.....	2
ABSTRACT.....	3
SISÄLLYS.....	4
1. JOHDANTO	5
2. KLASSISEN BALETIN HISTORIAA.....	7
2.1. Klassisen baletin opetus Suomessa ennen ja nyt.....	7
2.2. Miten klassista balettia opetetaan alle 10-vuotiaille lapsille	8
3. POSITIIVINEN PEDAGOGIIKKA BALETIN OPETUKSESSA.....	11
3.1. Vahvuuksiin keskittyvä baletin opetus.....	12
3.2. Myönteinen palaute.....	13
3.3. Onnistumisten huomiointi.....	14
3.4. Arvostus ja onnistumisten kokemukset.....	15
4 BALETINOPETTAJILLE	17
4.1. Oppimisympäristö.....	17
4.2. Innostava opetus	18
4.3. Innostunut opettaja	18
4.4. Positiivinen ja turvallinen ilmapiiri	19
4.5. Sitoutumisen merkitys suhteessa taitojen oppimiseen	20
4.6. Opettajan hyvinvointi	21
5 POHDINTA.....	23
LÄHTEET.....	26

1. JOHDANTO

Opinnäytetyöni tarkoitus on tutkia ja pohtia, miten ja millaisin keinoin klassisen baletin opettaja voisi omalla toiminnallaan toteuttaa innostavampaa ja positiivisempaa balettipedagogiikkaa tämän päivän baletinopetuksessa.

Tutkimuskysymykset opinnäytetyössäni:

- 1.Miten saada oppilaat kiinnostumaan klassisen baletin traditioista ja sitoutumaan pitkäjänteisesti lajin harjoitteluun, joka vaatii periksiantamattomuutta ja tahdonvoimaa?
- 2.Miten hyödyntää positiivisen pedagogiikan teemoja yhdessä suunnitelmallisen baletin opetuksen kanssa?
- 3.Millainen merkitys on hyvinvoivalla opettajalla suhteessa oppilaiden hyvinvointiin sekä arvostuksen kokemuksiin?

Olen työskennellyt klassisen baletin opettajana jo ennen opintojani monia vuosia. Olen aina uskonut siihen, että pyrkimällä tuomaan esiin tanssioppilaiden vahvuuksia, on mahdollista saada aikaan kestävämpiä tuloksia kuin keskittymällä ainoastaan heikkouksiin ja epäkohtiin. Opintojeni aikana olen tutustunut positiivisen pedagogiikan oppeihin ja olen erittäin kiinnostunut sen vaikutuksista nimenomaan baletin opetuksessa, jonka yleinen mielikuva yhteiskunnallisesti on usein erittäin kurinalainen, ankara ja jopa hieman vanhanaikainenkin. Vuosien varrella olen kuitenkin kokenut ja nähnyt useita erilaisia tapoja opettaa klassista balettia, sekä havainnut miten opettajan avoin ja aidon kiinnostunut suhtautuminen oppilaisiin voi vaikuttaa oppitunnin ilmapiiriin myönteisesti.

Kohdistan tutkimukseni tässä opinnäytetyössä erityisesti klassisen baletin alkuopetukseen, eli alle 10-vuotiaisiin klassista balettia harrastaviin lapsiin. Klassisen baletin alkuopetuksen tarkoitus on herättää lapsen mielenkiinto lajia kohtaan ja herkkien ikävuosien aikana pienilläkin asioilla voi olla merkittävän suuri

vaikutus sille, tuleeko baletista harrastuksena vain lyhytaikainen kokeilu vai pitkäaikainen säännöllinen harrastus tai joillekin jopa ammatti. Pohdin keinoja, miten baletin opettaja voisi omalla toiminnallaan jättää lajista positiivisia muistijälkiä ja tukea kasvavan lapsen itsetuntoa huolimatta siitä, miten pitkään harrastus jatkuu tai on jatkunut. Vaikka kaikista baletin harrastajista ei tule ammattitanssijoita, olisiko baletista harrastuksena mahdollista tehdä helpommin lähestyttävää ihan kaikille lajista kiinnostuneille?

Alustuksena tutkimukselle opinnäytetyössäni tutustutaan lyhyesti klassisen baletin ja baletin opetuksen historiaan. Olen rajoittanut tutkimukseni teoriapohjan keskittymällä baletinopetukseen Suomessa. Tämän jälkeen tarkastelen positiivisen pedagogiikan teemoja suhteessa baletin opetukseen sekä oppilaan- että opettajan kokemuksen kannalta.

2. KLASSISEN BALETIN HISTORIAA

Pohdittaessa klassisen baletin herättämiä mielikuvia, ensimmäisenä mieleen nousee liikkeen kauneus ja vaivattomuus, keveys ja taianomainen tarinankeronta yhdistettynä klassiseen musiikkiin. Ei ole ihme, että vuodesta ja vuosikymmenestä toiseen klassinen baletti herättää lasten kiinnostuksen harrastusta kohtaan. Illuusio vaivattomasta liikkumisesta on kuitenkin useiden vuosien tinkimättömän harjoittelun tulos.

Klassisen baletin juuret ovat lähtöisin italialaisten hovijuhlien esityksistä. (Makkonen 1996). Hovibaletti kehittyi erityisesti ranskan hovissa vuosina 1580-1660 ja sen syntyyn vaikuttivat ajan taideliikkeet sekä niiden pyrkimys yhdistää erilaisia taidemuotoja. Pian myös muut maat ryhtyivät kopioimaan Ranskassa syntynyttä hovibalettia ja vähitellen esitykset alkoivat siirtyä hoveista teattereihin. Ranskassa perustettiin myös oppilaitoksia, joiden tavoitteena oli ylläpitää tanssinopetuksen tasoa ja tutkinnon läpäisseille myönnettiin myös tanssinopettajadiplomeja. 1700-luvulla baletti levisi ympäri Eurooppaa, mutta sen keskuspaikkana pidettiin edelleen Pariisia ja Pariisin oopperaa. 1800-luku toi mukanaan romantiikan aikakauden ja klassisen baletin tekniikat kehittyivät. Varvasteoppi, tekninen taituruus sekä suuret joukkokohtaukset saivat osakseen kritiikkiä ja sitä alettiin taiteen sijaan pitää vain yleisölle suunnattuna viihteenä. Venäjällä baletin suosio kuitenkin kasvoi ja sitä pidettiin yhdenvertaisena taidemuotona oopperan kanssa. Ranskalais-syntyinen tanssija ja koreografi Marius Petipa nosti venäläisen baletin kukoistukseen maailmankuuluilla teoksillaan, joita edelleen esitetään ooppera- ja balettitaloissa ympäri maailmaa.

2.1. Klassisen baletin opetus Suomessa ennen ja nyt

Suomalaisen baletin ja baletin opetuksen katsotaan syntyneen 1920-luvun alussa. George Gé johti yksityistä suomalaisen oopperan balettikoulua mutta varsinaisena oopperan balettikoulun perustajana pidetään Edward Fazeria.

(Niiranen, Korppi-Tommola, Koivisto 2021, 14.) Edward Fazerin tavoitteena oli tuoda oopperataiteen rinnalle kansallinen balettiryhmä, jonka yhteydessä toimisi oma balettikoulu. Eniten vaikutteita otettiin venäläisistä kouluista, joilla oli jo vakiintuneet käytännöt baletin opetustoiminnassa. Helsinkiin ja muualle Suomeen ryhdyttiin perustamaan yksityisiä kouluja, joissa opetettiin baletin lisäksi myös modernin tanssin eri suuntauksia, seuratanseja ja voimistelua. (Tanssikoulut ja tanssiopetus 2017.)

Tänä päivänä baletin opetusta tarjoavia yksityisiä tanssikouluja löytyy lukuisia ympäri Suomen. Suomen kansallisoopperan- ja baletin balettioppilaitos on valtakunnallisesti ainoa klassiseen balettiin erikoistunut taho, joka tarjoaa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän lisäksi ammattiin tähtäävää toisen asteen koulutusta. (Ooppera Baletti 2025.)

2.2. Miten klassista balettia opetetaan alle 10-vuotiaille lapsille

Klassisen baletin harjoittelu vaatii päättäväisyyttä ja pitkäjänteisyyttä, sekä hyvää keskittymiskykyä. (Foster 2010, 92-93.) Näitä samoja ominaisuuksia voi luonnollisesti odottaa myös baletinopettajalta.

Baletti on tekniikaltaan erityinen laji, joka vaatii myös tanssijan fyysisiltä ominaisuuksilta, kuten lonkkien aukikerroilta paljon. (Warren 1989, 8-11.) Useimmiten balettia opettavat henkilöt, joilla itsellään on pitkä tanssitausta ja mahdollisesti tanssijan ura takanaan. Pelkkä kokemus tanssijan työstä ei välttämättä kuitenkaan riitä, vaan lisäksi tarvitaan myös pedagogista asiantuntemusta. (Warren 1989, 71.) Kokemuspohja toimii jatkumona tiedon ja taidon siirtämisessä eteenpäin seuraaville sukupolville.

Varmasti jokainen aloittava opettaja pohtii samoja kysymyksiä, mistä kannattaisi aloittaa, mikä on tärkeintä ja miten saada oppilaat innostumaan, edistymään ja jatkamaan harrastuksen parissa pitkäaikaisesti?

Haastattelin opinnäytetyötäni varten baletinopettaja Suvi Heloa, joka toimii Suomen kansallisoopperan ja -baletin balettioppilaitoksen alkuopetuksen eli 7-8-vuotiaiden lasten baletinopettajana.

Alkuopetuksen tarkoitus on antaa lapsille valmiudet pyrkiä balettioppilaitoksen ala-asteen balettiopintoihin. Opetuksen päätarkoituksena on herättää tanssin ilo, kehittää itsevarmuutta ja ilmaisutaitoja, opettaa tanssillisia valmiuksia baletin erityisvaatimukset huomioiden. (Suomen kansallisoopperan ja -baletin balettioppilaitos 2024).

Helon mukaan lasten baletinopetuksessa opettajan omalla, aidolla läsnäololla on suuri merkitys innostavan opetusilmapiirin luomisessa. Hän pitää tärkeänä klassisen baletin traditioiden ja tapakulttuurin opettamista alusta saakka toista ihmistä kunnioittavalla tavalla. Opetuksen tulee hänen mielestään olla vuorovaikutteista mutta kuitenkin opettajajohtoista. Opettajan luomat säännöt tuovat oppitunneille turvallisuuden tunteen mutta säännöt eivät kuitenkaan tarkoita sitä, etteikö napakka opetustapa voisi sisältää myös huumoria ja pilkettä silmäkulmassa. (Helo 27.9.2024).

Tämän päivän baletinopetuksessa ovat mukana erilaiset oheisharjoitteet ja ymmärrys lasten monipuolisten liikunnallisten ominaisuuksien kehittämisestä balettiharjoittelun lisäksi. Lapselle voi kuitenkin olla haastavaa opettaa, miksi tietyt asiat ja harjoitukset toteutetaan tietyssä järjestyksessä tai miksi esimerkiksi huolellinen lämmittely ennen hyppyjä on tärkeää. Mielikuva balettitunnista, jossa ollaan paljon paikallaan balettitangolla, saattaa vaikuttaa lapsen maailmassa pitkäveteiseltä eikä välttämättä innosta jatkamaan lajin parissa vuodesta toiseen. Tankoharjoittelua tottakai myös tarvitaan, mutta on aina opettajasta itsestään kiinni, millä tavalla tuntirakennetta voisi monipuolistaa pitämällä mielenkiintoa yllä läpi oppitunnin. Paikalla olemisen vastapainoksi oppitunnille kannattaa sisällyttää paljon harjoituksia, joissa lapset pääsevät purkamaan energiaa ja samalla motoriset taidot kehittyvät kuin huomaamatta.

Balettioppilaitoksen 100-vuotiskirjassa Balettioppilaitos - sata vuotta suoma-

laista balettikoulutusta on haastateltu balettioppilaitoksen opettajia erityisesti pedagoginen näkökulma huomioiden. (Niiranen, Korppi-Tommola & Koivisto 2021). Haastattelussaan baletinopettaja Venla Konttinen mainitsee, miten merkityksellistä on, että opettaja onnistuu luomaan kontaktin opetusryhmäänsä esimerkiksi opettelemalla nopeasti oppilaiden nimet. Henkilökohtainen huomiointi lisää oppilaan luottamusta ja hyvä olon tunnetta. (Niiranen ym. 2021, 160.) Konttinen korostaa myös opettajan oman innostuksen merkitystä, että opettaja on täydestä sydämestään mukana opetustyössä ja uskoo oppilaisiinsa.

3. POSITIIVINEN PEDAGOGIIKKA BALETIN OPETUKSESSA

Positiivinen pedagogiikka opetuksessa tähtää vahvuuksien kehittämiseen niin, että oppiminen olisi entistä tehokkaampaa ja myönteisempää. (Leskisenoja 2017.) Olen tutustunut opintojeni aikana positiivisen pedagogiikan ja positiivisen psykologian teorioihin ja kiinnostunut sen hyödyntämisestä baletin opetuksessa korostaen jokaisen ihmisen tarvetta tulla huomioituksi ja kokea olevansa tärkeä.

Positiivinen pedagogiikka on lähtöisin positiivisen psykologian teoriapohjasta. Positiivinen psykologia on hyvinvoinnin tiedettä, joka keskittyy tutkimaan yksilön ja yhteisön hyvinvointia. (Yrttiaho & Posio 2021, 24.) Positiivinen pedagogiikka ei tarkoita sitä, että negatiivisia ajatuksia tai vastoinkäymisiä ei tunnistettaisi, vaan että oppilaille kehittyisi taito löytää hyvä tasapaino elämän merkityksellisyydestä ja taito selviytyä hankalistanakin tilanteista.

Positiivisen pedagogiikan ideologiaa voi hyödyntää missä tahansa kasvatustyössä, tavoitteena kehittää oppilaiden vahvuuksia ja edistää hyvinvointia. Positiivinen pedagogiikka on myös rehellisyyttä. Se, että pyrkimys on myönteisessä ajattelussa ei kuitenkaan tarkoita sitä, että ei huomioida asioita, jotka eivät ole totta tai joita ei kannata tehdä. (Leskisenoja 2017.)

Baletista saatetaan helposti vetää johtopäätös, että se on ainoastaan kurinalaista, ankaraa ja harjoitteluun suhtaudutaan vakavasti. Tällainen ajatus ei välttämättä houkuttele aloittamaan harrastusta tai ainakaan jatkamaan lajin parissa pitkään. Mainitsemani mielikuvat baletin harjoittelussa ovat tosiasioita, jotka kuuluvat haastavan esteettisen lajin harjoitteluun. Opettaja voi kuitenkin omalla toiminnallaan itse vaikuttaa, millaisen tunnelman ja ilmapiirin hän oppitunneilleen luo. Pienetkin asiat opettajan omassa käyttäytymisessä, kuten oppilaiden tervehtiminen tunnin alkaessa, äänenpaino, katsekontakti ja esimerkiksi lyhyt kuulumisten vaihto voivat vaikuttaa merkittävästi alkavan tunnin energiaan. Pienempien oppilaiden kanssa tottakai on oltava napakka myös harjoitusten

aloituksen suhteen, ettei oppitunnille asetetut tavoitteet unohdu. On tärkeää kuitenkin, että opettaja kuuntelee ja huomioi pienet oppilaansa, joilla voi olla usein paljonkin asioita jotka haluaa ehdottomasti jakaa omalle tanssinopettajalleen. Kuulluksi tuleminen voi olla hyvin tärkeää jo pienille lapsille ja vahvistaa luottamusta opettajaa kohtaan. On merkityksellistä tulla kuulluksi ja kokea, että opettaja on kiinnostunut oppilaan asioista. (Leskisenoja 2017, 110.)

3.1. Vahvuuksiin keskittyvä baletin opetus

Balettitunnille saavutaan usein ensimmäisen kerran tietämättä ennalta, mitä oppitunnilla on odotettavissa tai millaisia mahdollisia odotuksia ryhmän opettajalla saattaa olla oppilaita kohtaan. Saavuttaessa uuden lajin pariin saattaa ilmassa olla myös jännitystä siitä, miten itse tai esimerkiksi oma lapsi suoriutuu harjoituksista. Jokaisella on omat, yksilölliset vahvuudet, joiden esiintuomisessa aikuinen voi olla apuna. (Uusitalo & Vuorinen 2023, 79.) Opetuksen myönteinen sävy keskittyy oppilaan taitojen huomioimiseen ongelmien etsimisen sijaan. Vahvuuksiin keskittyvässä balettipedagogiikassa opettaja näkee mikä on jo valmiiksi hyvää ja mitä kannattaa korostaa, mutta vastuullisesti auttaa oppilasta mahdollisissa haasteissa. Oppilaiden heikkouksia tai mahdollisia virheitä ei pidä milloinkaan käyttää opetuksessa esimerkkinä.

Klassisen baletin tekniikka on erityinen verrattuna mihinkään toiseen lajiin. Oikeaoppisen tekniikan omaksuminen vaatii pitkäjänteistä, useita vuosia kestävästä säännöllistä harjoittelua asiantuntevan opettajan johdolla. Baletinopettajan tulee oppitunnin liikemateriaalin ohjaamisen lisäksi demonstroida lukuisia kertoja sekä sanallistaa opetusta ymmärrettävällä tavalla. Lisäksi opettajalla tulee olla ymmärrys tyylistä ja liikekielestä sekä hänen tulee ohjeistaa ilmaisun sekä musikaalisuuden merkitystä suhteessa tehtävään harjoitukseen tai koreografiaan. On eri asia ohjata tanssitunti kuin opettaa. (Foster 2010, 22.) Suunnittelutyössä on otettava huomioon ryhmän aikaisemmat tiedot ja taidot sekä oltava kärsivällinen uusien tavoitteiden harjoittelussa. Uusia haasteita on tarjottava kehityksen edistämiseksi, mutta tuntisuunnittelussa kannattaa hyödyntää jo oppilaiden hallitsemaa materiaalia niin, että jokaisella oppi-

tunnilla saavutettaisiin myös onnistumisen kokemuksia. Oppilaat oppivat huomaamaan omia vahvuuksiaan paremmin, kun saavat toistaa sitä, mitä jo osaavat ja pääsevät loistamaan taidoillaan. (Uusitalo & Vuorinen 2023, 81.)

3.2. Myönteinen palaute

Klassista balettia opetetaan usein ryhmälle ja samassa ryhmässä olevien oppilaiden määrä vaikuttaa myös siihen, onko opettajan antama palaute enemmän yleistä, kaikille kohdistettua vai henkilökohtaista. Suurissa opetusryhmissä palautteen antaminen voi olla opettajalle haastavaa, koska kaikki palaute ei välttämättä ole jokaisen oppilaan kohdalla tarpeellista tai todenmukaista. Jokainen oppilas kehittyy aina omassa tahdissaan johon vaikuttavat oppilaan henkilökohtaiset fyysiset ominaisuudet, luontainen lahjakkuus sekä päättäväisyys ja taito ottaa vastaan palautetta. Pelkästään se, että oppilaat harjoittelevat samassa ryhmässä ei takaa yhtäaikaista edistymistä. (Foster 2010, 91.)

Omasta oppiaineestaan innostunut, kannustava ja oppilaita kohtaan myötätuntoinen opettaja lisää oppilaan ilon ja myönteisyyden kokemusta harjoittelua kohtaan. Myötätunto toista tai itseä kohtaan ei tarkoita sääliä, vaan läsnäolevaa kiinnostusta kokonaisvaltaista hyvinvointia kohtaan. Oppilaitaan kohtaan myötätuntoa tunteva opettaja kykenee keskittymään myönteisen ajattelun lisäämiseen oppitunneillaan sensitiivisen palautteenannon keinoin. (Uusitalo ym. 2023, 134.)

3.3. Onnistumisten huomiointi

Baletinopettaja on usein oppilaiden keskuudessa korkealle arvostettu auktoriteetti, keneltä saatu positiivinen ja kannustava huomiointi on toivottua. Korjausten antaminen balettitunnilla kuuluu asiaan, mutta sen sijaan, että etsitään tietoisesti virheitä, kannattaa lähtökohtaisesti aloittaa korjausten sanallistaminen siitä, mikä meni hyvin ja selkeästi tuoda esiin, miten kyseessä olevaa liikettä tai linjausta voisi työstää paremmaksi. Opettajan selkeä, kärsivällinen demonstrointi ja mielikuvat toimivat yhteistyössä auttaen oppilaita saavuttamaan asetetut tavoitteet. Hyvät perustelut esimerkiksi liikkeen turvallisesta toteutuksesta anatomisesti oikein suoritettuna auttavat oppilasta ymmärtämään esimerkiksi toistojen määrän merkityksen. (Foster 2010, 102.)

Jokaisella ihmisellä on luontaisesti tarve onnistua ja tulla huomioiduksi onnistumisten kautta. Onnistumisten huomiointi tunti-ilanteessa vahvistaa oppilaan myönteistä minäkuvaa ja itsetuntoa. Positiiviset huomiot edistymisestä tuovat hyvää mieltä ja motivoivat harjoitteluun jatkossakin. (Pedagogiikkaa netissä 2024.)

Varmasti jokaisella lasten kanssa työskentelevällä tanssinopettajalla on kokemuksia siitä, miten lapset ikään kuin kilpaa pyytävät opettajaa katsomaan juuri häntä vaikkapa toistettaessa jotain tiettyä liikettä tai liikesarjaa. Sinnikäs pyyntö tulla huomatuksi ei välttämättä kuitenkaan tarkoita, että lapsi olisi erityisen huomion kipeä vaan hän yksinkertaisesti pyrkii näkyvään vuorovaikutukseen opettajansa kanssa. (Tölli 2024, 244.) Jos lapsi ei heti saa opettajan katsekontaktia, hän saattaa vaatia sitä koko ajan äänekkäämmin niin kauan, että huomio kiinnittyy häneen.

Tanssinopetuksessa opettajan huomion tasapuolisesta jakamisesta haastavaa tekee, jos esimerkiksi ryhmän osallistujamäärä on yksilöllisen opettamisen toteuttamiseen nähden liian suuri. (Ryhmäkoilla ja opettajamitoituksilla turvataan oppiminen. 2024.) Tämä vaatii opettajalta tarkkanäköisyyttä ja taitoa saavuttaa oppilaiden luottamus siitä, että jokainen tulee huomatuksi omalla

vuorollaan. Pekka Töllin teoksessa Minä näen sinut, kuvaillaan millaisissa tilanteissa on hyvä muistaa toisen erityinen huomaaminen. Nyrkkisääntönä voidaan Töllin mukaan pitää sitä, että huomiointi on tärkeää jokaisessa tilanteessa missä henkilö odottaa tulevansa huomatuksi. Tanssitunnilla pelkästään pienetkin eleet, kuten katsekontakti, hymy, nyökkäys tai lyhytkin hyväksyvä kommentti voivat lisätä oppilaiden arvokkuuden kokemusta ja aitoa luottamusta siihen, että opettaja välittää ja on kiinnostunut heidän oppimisestaan. (Tölli 2024, 246.)

3.4. Arvostus ja onnistumisten kokemukset

Turvallisen oppimisympäristön mahdollistamiseksi tarvitaan dialogista vuorovaikutusta, johon kuuluvat muun muassa luottamus, kunnioitus ja arvostus. Jokainen lapsi ja nuori tarvitsee tunteen siitä, että hänestä välitetään, häneen uskotaan ja häntä arvostetaan. (Tunnetaidot koulussa 2025.) Toisaalta on perusteltua voida olettaa näin olevan myös aikuisilla.

Ilkka Lampi on balettitanssija, baletinopettaja, koreografi sekä Suomen Kansallisoopperan balettikoulun entinen johtaja. Hän kuvailee teoksessa Balettioppilaitos - sata vuotta suomalaista balettikoulutusta onnistumisen kokemuksen merkityksellisyyttä suhteessa oppimiseen. Hänen mukaansa nousujohteinen ja suunnitelmallinen opetussuunnitelma mahdollistaa tavoitteiden toteutumisen tarjoamalla oppilaille saavutettavia haasteita innostaen opettelemaan uutta. (Niiranen ym. 2021, 206.) Onnistumisen kokemukset motivoivat tavoittelemaan uusia haasteita ja lisäävät oppilaan itseluottamusta omaa oppimiskykyä kohtaan.

Alle 10-vuotias lapsi nauttii uuden oppimisesta ja haluaa onnistua. Sopivat haasteet ja niistä saatu positiivinen palaute auttavat lasta suhtautumaan myönteisesti itseensä ja luottamaan oppimiskykyynsä. Lapsi oppii sietämään myös epäonnistumista osana elämää, eikä lannistu kovin helposti vastoinkäymisiä

kohdatessaan. Ilo, leikki ja mielikuvitus ovat tärkeitä asioita kaiken muun oppimisen ohessa. (Mannerheimin lastensuojeluliitto 2023.)

Baletin opetuksessa tekniikan harjoittelu on väistämättä otettava mukaan harjoitukseen lapsena jo hyvin varhaisessa vaiheessa ja ajan kuluessa harjoitukset muuttuvat haastavammaksi. (Vaganova 1969, 11.) Erilaisilla mielikuvilla ja hauskoilla esimerkeillä harjoittelun tunnelmaa on mahdollista keventää toteuttamalla tuntisuunnittelua yhdistellen sekä tekniikkaa että leikinomaisuutta keskittyen harjoituksissa ikätasolle sopiviin haasteisiin.

Opettaja voi omalla toiminnallaan huolehtia siitä, että balettitunnin rakenne on suunniteltu niin, että jokaisella osallistujalla on mahdollisuus osata ja onnistua sekä saada onnistumisista kannustavaa palautetta ja kehuja. (Uusitalo ym. 2023, 83.) Harjoituksia ei kuitenkaan tarkoituksellisesti tarvitse rakentaa liian helpoiksi, vaan kannustaa oppilaita ymmärtämään, että onnistuminen on usein pitkäjänteisen toistuvan harjoittelun tulos.

Kasvun ja kehityksen tueksi lapsi tarvitsee elämäänsä merkityksellisiä aikuisia. Omien vanhempien lisäksi muita merkityksellisiä aikuisia voivat olla esimerkiksi sukulaiset, opettajat tai vaikkapa harrastusten ohjaajat. Baletinopettaja saattaa usein olla lapselle erittäin tärkeä esikuva, jonka toiminnalla voi olla merkittävä vaikutus lapsen itsetunnon kehitykselle. Baletti säännöllisenä harrastuksena on osa elämää ja siellä tapahtuva hyväksyvä kohtaaminen sekä positiivinen huomiointi on lapselle tärkeää.

Kokemus ryhmään kuulumisesta lisää merkityksellisyyden kokemusta. Yhteiset onnistumiset ja niistä tuottavat hyvää mieltä lisäten yhteenkuuluvuuden tunnetta. Baletin opetuksessa esimerkiksi yhteiset näytösharjoitukset ja esiintymiset tarjoavat hyvän mahdollisuuden yhdessä onnistumiselle. Tällöin myös jokaisen osallistujan läsnäolon merkitys korostuu konkreettisesti. Jokaisen yksilön osallisuus ryhmässä on yhtä arvokas. (Leskisenoja 2017, 166-167.)

4 BALETINOPETTAJILLE

Miten opettaja voi konkreettisesti lisätä oppilaiden harjoittelun motivaatiota sekä kasvattaa innostusta balettia kohtaan? Opettajat voivat vaikuttaa paljonkin oppituntien ilmapiiriin ja tämän myötä myös omaan työssä viihtymiseen. Olen koonnut tähän osioon muutamia omassa työssäni konkreettisesti toimiviksi havaitsemiani ideoita ja teemoja, joita baletin opettajat voivat hyödyntää työssään ja tuntuunittelussaan. Oman kokemuspohjani lisäksi olen hyödyntänyt ja soveltanut lähteenä muun muassa Lauri Järvilehdon teosta Hauskan oppimisen vallankumous sekä Lotta Uusitalon ja Kaisa Vuorisen teosta Huomaa hyvä!

4.1. Oppimisympäristö

Balettitunti toteutetaan yleensä tanssisalissa, jonka varusteina löytyvät peilit, balettitangot sekä mahdollisesti myös tanssimatto. (Ahonen, Anttila, Jalkanen, Jouhtinen, Kontunen, Renvall, Suhonen, Vainio 2003, 122.)

Mikäli opetus järjestetään vaikkapa koulun liikuntasalissa, voi opettajalle olla hyvin haastavaa luoda tunnille baletin henkeen sopiva vaikutelma. Jos voit itse opettajana vaikuttaa oppimisympäristöön, luo tilaan baletinomainen tunnelma. Hanki tarvittaessa oppimisessa hyödynnettäviä välineitä. Myös tilan koko on hyvä suhteuttaa ryhmän kokoon. Liian matala ja pieni tanssisali isolle ryhmälle voi hankaloittaa esteetöntä harjoittelua. Kova ja liukas lattia voi olla jopa turvallisuusriski. (Ahonen ym. 2003, 122.)

Työssäni olen vuosien aikana opettanut lukuisissa erilaisissa toimitiloissa ja tämän ansiosta minulle on piirtynyt kuva, millainen on viihtyisä ja toimiva paikka baletin opetukselle sekä toisaalta, millainen ei ole. Ensivaikutelma astuttaessa tilaan kuin tilaan on aina tärkein. Siisti, esteettisesti viihtyisä kokonaisuus pukutiloineen ja ryhmän kokoon nähden riittävän tilava harjoitussali tarjoavat harrastukselle miellyttävät olosuhteet. Itse toimin yrittäjänä ja tämän myötä olen

pystynyt itse vaikuttamaan omaan toimitilaani. Olen myös saanut oman tanssikouluni tiloista paljon hyvää palautetta ja esimerkiksi oppilaiden vanhemmat ovat kiittäneet odotustilojen viihtyisyyttä. Ajattelen, että toimitila on myös oma työpaikkani, joten viihtyvyys, siisteys sekä turvalliset, toimivat olosuhteet vaikuttavat myös omaan työhyvinvointiini. Se millaisena toimitila näyttäytyy oppilaille sekä heidän vanhemmilleen, on erittäin tärkeä osa harrastuksen kokonaisuutta.

4.2. Innostava opetus

Opettamisessa innostavimmat harjoittelun keinot avautuvat yleensä kokeilun kautta. Lapsille on usein luonteenomaista kertoa opettajalle, mikä heidän mielestään oli kivaa ja mitä he haluavat kokeilla uudestaan. Opettaja voi myös kysyä oppilailta, mikä heidän mielestään baletissa on hauskaa tai mitä he odottavat oppivansa balettitunnilla.

Tuntisuunnittelussa opettaja voi hyödyntää teemoja, joiden tietää innostavan oppilaita ja lisätä harjoituksiin vähitellen uusia opittavia asioita. Työssäni olen huomannut, että oppilaat nauttivat haasteista ja haluavat oppia uutta. Haasteiden asettamisessa kannattaa olla tarkkana, että asetetut tavoitteet ovat kaikkien saavutettavissa. Kuitenkin liian yksinkertainen tai jo pitkään samankaltaisena toistettu materiaali saattaa tuntua oppilaiden mielestä pitkästyttävältä, joten säännöllinen vaihtelu harjoituksissa ja teemoissa kannattaa pitää mielessä. Oma tapani on vaihtaa sarjat noin neljän viikon välein ja olen huomannut, että tässä ajassa kyllästymistä ei vielä tapahdu mutta oppilaat alkavat yleensä jo odottaa uusia sarjoja.

4.3. Innostunut opettaja

Haasta itseäsi opettajana ja pohdi, millainen tuntisuunnitelma tai tavoitteiden asettelu inspiroi sinua itseäsi opettajana. Innostus tarttuu. (Järvilehto 2014, 207.) Innostunut opettaja antaa itsestään energisen ja aikaansaavan vaikutelman. (Uusitalo ym. 2023, 148.)

Aseta oppilaille haasteita ja havainnollista harjoiteltavia liikkeitä sekä teemoja esimerkiksi kuvien tai videon avulla. Pohdi, keskitytkö mieluiten jonkin tietyn ikäryhmän opettamiseen vai kaipaanko monipuolisuutta opettamalla paljon eri ikäisiä ja tasoisia oppilaita. Opettajana omaan työnkuvaan ja tuntien sisältöön on usein mahdollista itse vaikuttaa. Oletko traditioon luottava, perinteiselle tyylille uskollinen baletinopettaja vai oletko innostunut luomaan jotain uutta? On palkitsevaa, mikäli samojen oppilaiden opettaminen on mahdollista pitkäjäksoisesti. On innostavaa nähdä oppilaiden harjoittelun kehityskaari ja oman työn käden jälki.

4.4. Positiivinen ja turvallinen ilmapiiri

Toista oppitunneillasi jatkuvasti myönteistä kohtaamista ja hymyilevän katseen jakamista. (Uusitalo ym. 2023, 141.) Osoita oppilaillesi, että on hyväksyttävää ja täysin normaalia myös tehdä virheitä. Kannusta ja anna myönteistä palautetta aina, kun havaitset oppimista tai yritystä haastavissakin harjoituksissa. Auta lapsia löytämään omia vahvuuksiaan, jolloin harjoittelusta tulee heille luontaisesti mielekkäämpää. (Uusitalo ym. 2023, 150.) Pura jännitystä huumorin keinoin. Suurin osa baletin opettajista on sitä mieltä, että harjoittelun jännittynyt ilmapiiri hankaloittaa oppimista. (Warren 1989, 73.)

Konkreettisia keinoja purkaa jännitystä oppitunneilla on esimerkiksi erilaiset leikit ja tutustumisharjoitukset. Aseta pareiksi toisilleen tuntemattomia oppilaita ja pidä huolta, että osallistuminen on jokaiselle mahdollista matalalla kynnyksellä. Positiiviset nimitaulut on yksi suosikkiharjoituksistani silloin, kun oppilaat

jo hieman tuntevat toisiaan. Jokainen saa oman nimitaulun, johon ryhmän jäsenet kirjoittavat positiivisia huomioita kyseessä olevasta oppilaasta.

4.5. Sitoutumisen merkitys suhteessa taitojen oppimiseen

Opeta lapsia ymmärtämään säännöllisen harjoittelun ja läsnäolon merkitys oppitunneilla. Opettaja voi antaa oppilailleen oman tietämyksensä parhaan kykynsä mukaan, mutta vastuu harjoittelusta on kuitenkin aina oppilaalla itsellään. (Warren 1989, 82.) Osallistuessaan säännöllisesti opetukseen, oppimateriaali tulee koko ajan tutummaksi ja tämän myötä onnistumisen kokemukset lisääntyvät. Harjoittelusta tulee hauskeempaa. Opetta oppilaita ymmärtämään, että runsas poissaolojen määrä hidastaa oppimista ja voi olla jopa oppilaalle haitallista mahdollisten virheasentojen myötä. Esityksiä harjoiteltaessa jokaisen läsnäolo on ihan yhtä tärkeää ja oppilaiden poissaolot saattavat vaikuttaa hidastavasti koko ryhmän edistymiseen. Sitoutunut läsnäolo harjoituksissa johtaa varmemmin hyvin harjoiteltuihin esityksiin ja tämän myötä onnistumisen kokemuksiin. Yhteiset onnistumisen kokemukset lisäävät myös yhteenkuuluvuuden tunnetta ja hyvää ryhmähenkeä. Kiitä oppilaita hyvästä työstä ja sitoutumisesta yhteiseen lopputulokseen esimerkiksi kauden päättyessä näytökseen.

6. Osoita ja opeta kiitollisuutta

Kiitollisuus lisää hyvinvointia ja myönteisyyttä elämää kohtaan. Kiitollisuus osoittaa välittämistä ja tuo elämään merkityksellisyyden tunnetta. (Uusitalo ym. 2023, 155-157.) Osoita oppilaillesi kiitollisuutta läsnäolosta, harjoittelusta sekä onnistumisista. Tee tanssitunnin päätteeksi kiittämistä rituaali. Révérence on balettitunnin traditio osoittaa kunnioitusta ja kiittää opettajaa ja mahdollisesti pianistia samoin, kuten esityksessä tanssija kiittää yleisöä. (Warren 1989, 366-367.) Huomioi oppilaitasi aina, kun havaitset edistymistä jossain osa-alueessa. Esimerkiksi liikkuvuus ei aina ole kaikille oppilaille luontaista ja toiset joutuvat tekemään sen eteen paljon enemmän työtä kuin toiset. Kun huomioit ja kerrot, että olet huomannut edistystä, motivoit oppilasta työskentelemään tee-

man parissa myös jatkossa. Kerro oppilaalle myös konkreettisesti, mihin kaikkien havaitsemasi kehitys voi oppilaan harjoittelussa vaikuttaa positiivisesti. Näytä oppilaalle, että olet aidosti iloinen hänen edistymisestään ja tuet hänen oppimista jatkossakin.

4.6. Opettajan hyvinvointi

Muista tarkastella säännöllisesti, miten sinä itse opettajana voit. Opettajina työskentelevillä on usein taipumus työskennellä niin tunnollisesti, että työn ja vapaa-ajan raja saattaa helposti kadota lähes kokonaan. Riittävä uni, ravitsemus ja työn ulkopuoliset aktiviteetit ovat ihan yhtä tärkeitä myös opettajina työskenteleville, kuin muillekin ihmisille. Vaikka työ olisi miten palkitsevaa ja innostavaa, muista antaa itsellesi riittävästi aikaa levätä ja palautua. Inspiroivakin työ saattaa muuttua raskaaksi, jos vaadimme itseltämme liikaa tai tartumme jokaiseen kuulemaamme soraääneen. On luontaisempaa muistaa negatiiviset kommentit huolimatta siitä, että samaan aikaan ympärillä olisi paljon positiivista. Rakentava, aiheellinen kritiikki on ihan tervetullutta joskus jokaiselle, mutta kannattaa opetella tunnistamaan tarkoituksellinen konfliktihakuisuus ja tarvittaessa pyytää neuvoja esimerkiksi esimieheltä, jos se on mahdollista. On tärkeää pyytää apua, mikäli ongelmia ilmenee. Älä turhaan sinnittele ja yritä kantaa yksin liian suurta taakkaa. Tarvittaessa voit ottaa yhteyttä tanssialan ammattiliittoon. Itse olen viime vuosina rajannut omaa vapaa-aikaani niin, että tiettyinä kellonai-koina tai päivinä en enää vastaa työhön liittyviin viesteihin, puheluihin enkä sähköposteihin. Haastavissa tilanteissa olen jakanut ajatuksiani muiden kolle- gojen kanssa, joilta usein olen saanut hyödyllistä vertaistukea.

Nämä positiiviseen pedagogiikkaan perustuvat havainnot tukevat oppilaiden hyvinvointia baletin harjoittelussa, innostavat heitä sitoutumaan entistä enem- män harrastukseensa sekä auttavat myös opettajaa voimaan hyvin työssään.

Voidakseen toteuttaa innostavaa, kannustavaa positiivisen pedagogiikan periaatteisiin perustuvaa baletin opetusta, tulee opettajan itse aidosti uskoa opettamaansa ja toteuttaa teoriaa myös omassa elämässään. Aidosti omasta itsestä lähtevät käyttäytymismallit toimivat uskottavana esimerkkinä oppilaille. Omaan hyvinvointiin sitoutunut opettaja inspiroi ympärillä olijoita ja edistää myönteisyyttä harjoitteluympäristössä. Pienetkin kiitollisuutta ja arvostusta osoittavat teot voivat olla merkityksellisiä suhteessa siihen, millaisen muistijäljen lajin harrastaminen ja opettaja itsessään oppilaalle jättää.

Positiivisen opettajan ei tarvitse olla superihminen, vaan ympäristöään aistiva ja kunnioittava yksilö, joka välittää aidosti oppilaistaan. Hän tiedostaa, miten suuri merkitys esimerkiksi pelkästään hymyilevällä olemuksella oppilaita kohdatessa voi olla ja miten lähtemättömän vaikutuksen ystävällinen opettaja voi saada aikaan. Positiivisen pedagogiikan teoriaan luottava opettaja uskoo oppilaisiinsa ja heidän kykyynsä oppia. Hän kannustaa oppilaita ymmärtämään sitoutuneen harjoittelun merkityksen suhteessa oppimistuloksiin ja auttaa heitä löytämään omat yksilölliset vahvuutensa, joiden kautta he pääsevät loistamaan. Opettajan tuki ja kannustus inspiroivat oppilaita ja auttavat heitä vahvistamaan itsetuntoaan sekä saavuttamaan tavoitteitaan. Positiivinen opettaja kunnioittaa vastuullista asemaansa suunnannäyttäjänä ja on saatavilla oppilaitaan varten. Hän puhuu oppilailleen kohteliaasti, kuuntelee, on ymmärtäväinen ja pyrkii auttamaan parhaan kykynsä mukaan. Hän on aito, inhimillinen yksilö joka opetustyössä asettaa tavoitteet korkealle oppilaille saavutettavalla tavalla.

(Leskisenoja 2017, 188-191.)

5 POHDINTA

Opinnäytetyöni edistyessä olen havainnut, että olen koko tähän astisen tanssin ammattialalla työskentelyni ajan hyödyntänyt positiivisen pedagogiikan periaatteita ikään kuin tiedostamattani. Opintojen myötä ja erityisesti työskennellessäni opinnäytetyön parissa syventyen positiivista pedagogiikkaa käsitteleviin lähdemateriaaleihin, näkemykseni teorian hyödyllisyydestä on entisestään vahvistunut. Tunnistan, että positiivisen pedagogiikan avulla resilienssitaitoni ovat kehittyneet ja koen olevani vahvempi myös haastavien tilanteiden edessä, joita väistämättä elämässä välillä joutuu käsittelemään. On myös voimauttavaa tiedostaa, että haasteista huolimatta voimme selviytyä niistä entistä vahvempina.

Lähdin toteuttamaan opinnäytetyötäni nimenomaan baletin opetuksen näkökulmasta, koska klassinen baletti on aina ollut osaamiseni ydin ja henkilökohtaisesti itselleni rakkain tanssilaji. Olen pohtinut, että opinnäytetyö olisi voinut käsitellä myös ihan yleisesti kaikkea tanssin opetusta positiivisen pedagogiikan näkökulmasta ja teorian ovatkin mielestäni hyödynnettävissä kaikkialla jokapäiväisessä elämässä. Valitsin kuitenkin, että pysyn päätöksessäni toteuttaa työ baletin opetuksen näkökulmasta, koska koen, että siitä minulla on eniten kokemusta ja tietoa. Toivon, että mahdollisimman moni baletin opettaja löytäisi työstäni ideoita ja inspiraatiota omaan opetustyöhönsä.

Omassa balettioppilaan harrastustaustassani lapsena ja nuorena koin, että positiivinen palaute ei aina välttämättä keskittynyt havainnoimaan yksilöiden vahvuuksia tai oppimisen kehitystä, vaan saattoi painottua esimerkiksi ulkoisiin seikkoihin. Baletti samoin kuin mikä tahansa muu esteettinen laji voi helposti aiheuttaa vertailua muutenkin, joten opettajan kannattaa aina olla erittäin harkitsevainen, onko relevanttia kommentoida oppilaiden kehoa, ulkonäköä tai olemusta ylipäättään. Tämän päivän yhteiskunta on sosiaalisen median kautta jo muutenkin negatiiviselle vertailulle altistava. Erityisesti kun työskennellään harrastustasolla lasten ja nuorten kanssa, joista todennäköisesti suurin osa ei tavoittele ammattitanssijan uraa, on kestävämpää fokusoida palautteenanto pieniinkin onnistumisiin.

Positiivisessa pedagogiikassa on erittäin palkitsevaa huomata, miten toteuttamalla vahvuuksiin perustuvaa opetusta havaitsee usein todella selkeästi sen, miten hyvän huomiointi nostaa oppilaiden itsetuntoa, aiheuttaa hyvää mieltä ja saa heidät innostumaan harjoittelusta entistä enemmän. Keskittymällä opetuksessa ensisijaisesti huomioimaan onnistumisia ja sitä, mikä on jo valmiiksi hyvää, saadaan parempia tuloksia ja onnellisempia, entistä innokkaampia baletin harrastajia. Konkreettinen esimerkki pedagogisesta onnistumisesta omassa työssäni on, että oppilaani pysyvät ryhmissäni vuodesta toiseen ja keskeyttämisprosentti on pieni. Olen myös saanut usein hyvää palautetta suoraan oppilailta ja heidän vanhemmiltaan, erityisesti koskien lempeää ja ystävällistä opetustapaani.

Positiivinen pedagogiikka herättää minussa aitoa innostusta ja pyrkimystä toteuttaa omassa työssäni entistä enemmän teorian oppeja. On erittäin tärkeää ymmärtää, että hyvinvointi tulee lähteä ensin opettajasta itsestä käsin ja korostankin sitä, että kaikki toiminta tulee lähteä aidosti omasta sydäimestä eikä sitä vastaan. Vaikka huolehtii toisista, pyrkii hyvään ja toisten hyvinvoinnin vahvistamiseen, tulee aina muistaa samalla huolehtia myös itsestään. Positiivinen pedagogiikka on opettanut myös sen, että on inhimillistä, että kaikki elämässä ei aina ole vain myönteistä eikä sitä tarvitse peitellä tai jättää huomioimatta. Positiivinen pedagogiikka auttaa löytämään keinoja selviytyä haastavistakin asioista niin, että negatiivisuus ei jää hallitsemaan tilannetta.

Aloitin työskentelyn opinnäytetyön parissa syksyllä 2024 ensin valitsemalla aiheen ja tutustumalla siihen liittyvään kirjallisuuteen. Työn aihe nousi minulle selkeänä, koska pidän erittäin tärkeänä tarkastella baletin opetukseen liittyviä pedagogisia valintoja ja toimintatapoja tähän päivään soveltuvalla lasten ja nuorten itsetuntoa tukevalla tavalla. Tutkimuksessani luontaisesti hyödynsin autoetnografista tutkimusmenetelmää pitkän kokemuspohjani ansiosta. Kirjoitusprosessin edistyessä opinnäytetyöni ohjaaja Petri Hoppu on lukenut ja kommentoinut tekstiäni sekä antanut rakentavaa palautetta edistymisestääni.

Prosessin loppuvaiheessa löysin vielä runsaasti uutta positiiviseen pedagogiikkaan liittyvää lähdekirjallisuutta ja mikäli aikaa olisi ollut enemmän, olisin toivonut, että minulla olisi ollut mahdollisuus tutustua useampiin lähteisiin vielä syvällisemmin. Toisaalta koen, että valitsemani aihe kiinnostaa minua edelleen ja voisin nähdä tulevaisuudessa jatkavani saman teeman kehittämisen parissa mahdollisissa jatko-opinnoissa. Tutkimusta voisi laajentaa pohtimalla teeman vaikutuksia yksilö- ja yhteisötasolla sekä selvittää, liittykö aiheeseen mahdollisia ristiriitoja.

Työskentely opettajana on arvokasta ja merkityksellistä. On etuoikeus työskennellä baletin opettajana. Suhtaudun erittäin kunnioittavasti siihen, että tiedostan olevani vastuussa siitä, miten oppilaani minut muistavat ja millaisia jälkiä baletin harrastaminen heihin jättää. Innostava ja pitkäjänteisyyteen kannustava harrastus voi tarjota oppilaillemme esimerkin työskennellä samanlaisella motivaatiolla myös tanssisalin ulkopuolella ja olemaan loistavia siinä, mitä tahansa he päättävätkin elämässään tehdä. Toivottavasti tämä opinnäytetyöni tarjoaa muillekin baletin opettajille ajatuksia ja ideoita, sekä auttaa huomaamaan tulevaisuudessa vielä enemmän hyviä asioita työssämme, oppilaissamme sekä meissä opettajissa itsessämme matkalla kohti entistä positiivisempaa balettipedagogiikan tulevaisuutta.

LÄHTEET

Ahonen, J., Anttila, E., Jalkanen, T., Jouhtinen, A., Kontunen, K., Renvall, H., Suhonen, T. & Vainio, L. 2003. Tanssioppilaan kirja. Opetushallitus. Helsinki.

Egbert, C. 2022. Be the dance teacher they remember. From dancing to teaching, classical ballet pedagogy in practice. Las Vegas.

Foster, R. 2010. Ballet pedagogy. The art of teaching. Florida.

Helo, S. 27.9.2024. Baletinopettaja. Suomen kansallisoopperan ja -baletin balettioppilaitos. Haastattelu. Helsinki.

Järvilehto, L. 2014. Hauskan oppimisen vallankumous. PS-Kustannus. Jyväskylä.

Keltikangas-Järvinen, L. 1994. Hyvä itsetunto. Seitsemäs painos. WSOY. Porvoo.

Leskisenoja, E. 2017. Positiivisen pedagogiikan työkalupakki. PS-Kustannus. Jyväskylä.

Makkonen, A. 1996. Länsimaisen taidetanssin historiaa. Teatterikorkeakoulu. Avoin yliopisto-opetus. Helsinki.

Niiranen, H., Korppi-Tommola, R., Koivisto, J. 2021. Balettioppilaitos - sata vuotta suomalaista balettikoulutusta. Otava. Helsinki.

Ooppera Baletti, Balettioppilaitos 2025. Luettavissa: <https://balettioppilaitos.fi/perusopetus/> Hakupäivä: 2.3.2025.

Pedagogiikkaa netissä. 2024. Luettavissa: <https://peda.net/id/2740c7363ce> Hakupäivä: 26.1.2025.

7-9-vuotiaan persoonallisuuden kehitys. Mannerheimin lastensuojeluliitto 2023. Luettavissa: <https://www.mll.fi/vanhemmille/lapsen-kasvu-ja-kehitys/7-9-v/7-9-vuotiaan-persoonallisuuden-kehitys/> Hakupäivä: 25.2.2025.

Ryhmäkoilla ja opettajamitoituksilla turvataan oppiminen. 2024. Opetusalan ammattijärjestö OAJ. Luettavissa: <https://www.oaj.fi/tavoitteemme/ryhmakoot-ja-opettajamitoitus/> Hakupäivä: 19.2.2025.

Tunnetaidot koulussa. Opetushallitus 2025. Luettavissa: <https://www.oph.fi/fi/opettajat-ja-kasvattajat/tunnetaidot-koulussa> Hakupäivä: 24.2.2025.

Suomen kansallisoopperan ja -baletin balettioppilaitos. 2024. Luettavissa: <https://balettioppilaitos.fi/perusopetus/> Hakupäivä: 28.12.2024.

Tanssikoulut ja tanssiopetus. 2017. Luettavissa: <https://disco.teak.fi/tanssi/4-2-tanssikoulut-ja-tanssiopetus/> Hakupäivä: 28.12.2024.

Tölli, P. 2024. Minä näen sinut : arvostuksen psykologiaa. Tammi. Helsinki.

Uusitalo, L. & Vuorinen, K. 2023. Huomaa hyvä! : näin ohjaat lasta ja nuorta löytämään luontevahvuutensa. PS-Kustannus. Jyväskylä.

Vaganova, A. 1969. Basic principles of classical ballet. Russian ballet technique. Dover publications. Garden city, New York.

Warren, G. 1989. Classical ballet technique. Florida.

Yrttiaho, R. & Posio, S. 2021. Opettajan hyvinvointikirja. Positiivisen psykologian työkaluja työhyvinvoinnin tueksi. PS-Kustannus. Jyväskylä.

